

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

Z EGZAMINU MATURALNEGO
Z JĘZYKA BIAŁORUSKIEGO I JĘZYKA LITEWSKIEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2018 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Opieka merytoryczna

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Joanna Dobkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

OKE w Łomży**Opracowanie**

Maria Fromelc-Chmielewska
Elżbieta Prószyńska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Marka Edelmana 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 53 66 500, fax 22 53 66 504
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl
www.oke.lomza.pl

JEZYK BIAŁORUSKI

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka białoruskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Do tekstu *Мужчына ў слязах*, którego autorką jest Сандра Ньюман, odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 3 zadania zamknięte; do tekstu *Лексіка з нацыянальна-культурным кампанентам у сучасным публіцыстычным дыскурсе* (Юрый Бабіч) – 2 zadania krótkiej odpowiedzi i 2 zadania zamknięte. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania rozprawki problemowej związanej z dołączonym fragmentem tekstu epickiego i brzmiał *У чым заключаецца канфлікт пакаленняў? Паразважай над праблемай і абгрунтуй свой погляд, спасылаючыся на пададзены ніжэй тэкст Барыса Сачанкі Чаравікі-туфелькі і іншыя тэксты культуры. Твая праца павінна налічваць не менш за 250 слоў*, natomiast temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji utworu lirycznego (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Пагоня*, którego autorem jest Максім Багдановіч. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (13 punktów za rozwiązanie testu oraz 37 punktów za wypracowanie).

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej z języka mniejszości narodowej w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Tworzenie wypowiedzi; IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Oprócz wymagań z IV etapu edukacyjnego (poziom podstawowy) obowiązywały wymagania z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		165
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	165
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	165
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	165
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	113
	mężczyźni	52
	bez dysleksji rozwojowej	151
	z dysleksją rozwojową	14

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 11 osób – laureatów i finalistów Olimpiady z Języka Białoruskiego.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	-
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	-

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018 r.	
Czas trwania egzaminu		170 minut	
Liczba szkół		2	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		4	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

¹Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	165	38	100	68	66	70	14	100%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	165	38	100	68	66	70	14	100%
z techników	-	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	151	38	100	68	66	70	14	100%
z dysleksją rozwojową	14	-	-	-	-	-	-	100%

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

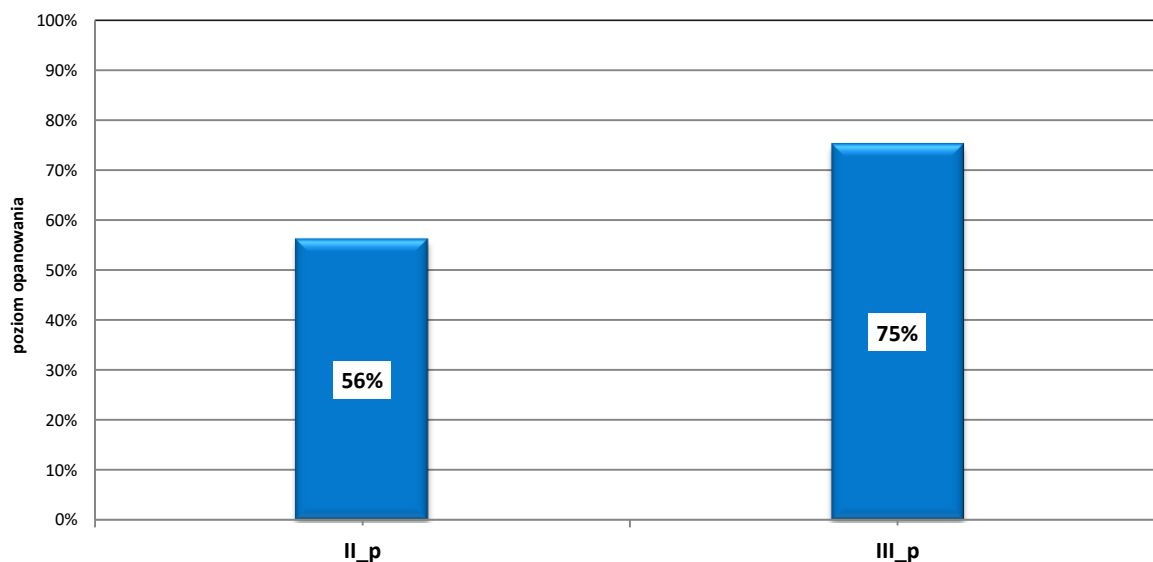
Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, a w nim znaczenia wyrazów, grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	16
2.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	51
3.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, potrafi wydzielić fragment i objaśnić jego sens i funkcję na tle całości.	73
4.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.17) rozpoznaje części mowy (szkoła podstawowa).	35
5.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	93
6.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje (gimnazjum).	70
7.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, potrafi wydzielić jego fragment i objaśnić jego sens i funkcję na tle całości.	41

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
8.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.9) hierarchizuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie (gimnazjum).	55
9.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstu, a w nim znaczenia wyrazów, grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	44
10.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	67
Zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi – wypracowanie			
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej.	75
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. III. Tworzenie wypowiedzi.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); 4.10) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego. 3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum);	98
Zamyśl kompozycyjny		3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioski);	95
Spójność lokalna		3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	96
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum).	62
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	58

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	58

Wykres 1. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Poziom rozszerzony

Do tegorocznej edycji egzaminu z języka białoruskiego na poziomie rozszerzonym zgłosiło się 11 osób. Wszystkie osoby to laureaci i finaliści olimpiady z języka białoruskiego, którzy byli zwolnieni z egzaminu maturalnego i na świadectwie mają wpisany wynik maksymalny.

Komentarz

1. Analiza jakościowa zadań

Poziom podstawowy

Zadania w części testowej

Część I egzaminu pisemnego obejmowała rozwiązanie dwóch wiązek zadań i sprawdzała umiejętności rozumienia tekstów publicystycznych na co najmniej dwóch poziomach: znaczeń oraz struktury i komunikacji.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach

Zadania 1.–6.

Pierwsza wiązka zadań odnosiła się do tekstu *Мужчына ў слязах* autorstwa Sandry Njuman. Problematyka tekstu dotyczyła obecności męskiego płaczu w tekstach kultury, jej zrozumienie było podstawą do rozwiązania zadań 1.–6. sprawdzających umiejętności z II obszaru podstawy programowej.

Rozumienie tekstu na poziomie znaczeń

Zadanie 1. stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało odczytania jego sensu oraz wyjaśnienia trzech związków wyrazowych, zadanie miało charakter otwarty. Za poprawne rozwiązanie zdający otrzymywał 1 punkt. Zadanie okazało się bardzo trudne (poziom wykonania – 16%). Najwięcej kłopotu mieli zdający z wyjaśnieniem ostatniego związku wyrazowego *нястрымана плацаць*. Leksyka zawarta w tekście częściowo zawierała słowa z codziennej komunikacji, przede wszystkim jednak sprawdzała zasób leksykalny zdającego w zakresie białoruskiego języka literackiego.

Zadanie 2. wymagało odczytania sensu tekstu z uwzględnieniem zawartych w nim informacji jawnych, jak i ukrytych. Zadanie miało charakter zamknięty. Ponad połowa zdających poprawnie odczytała tekst (poziom wykonania – 51%), czyli dobrze poradziła sobie z analizą informacji oraz wnioskowaniem. Dla połowy zdających leksyka zawarta w tekście był niezrozumiała, co uniemożliwiło poprawne wykonanie polecenia.

Zadanie 6. sprawdzało umiejętność z III etapu edukacyjnego i wymagało odnalezienia w tekście i podania dwóch tekstów kultury zawierających przykłady męskiego płaczu. Okazało się dla zdających łatwe (poziom wykonania – 70%). Wyszukiwanie informacji nie jest umiejętnością złożoną i zdający, jak co roku, nie mieli kłopotów z poprawnym wykonaniem zadania.

Świadomość językowa i stylistyka, struktura tekstu

Zadanie 3. wymagało rozpoznania cech języka i struktury tekstu. Zdający miał ustalić, które z podanych cech języka występują w tekście S. Njuman. Zadanie miało charakter zamknięty, za poprawne wskazanie 4 odpowiedzi zdający mógł otrzymać 2 punkty, za poprawne wskazanie trzech odpowiedzi – otrzymywał 1 punkt. Zadanie okazało się łatwe (poziom wykonania – 73%). Zdający w większości poprawnie wskazywali na obecność w artykule toku argumentacyjnego oraz występowanie słów z języka potocznego, potrafili właściwie odczytać strukturę tekstu.

Zadanie 4. sprawdzało umiejętność z II etapu edukacyjnego: rozpoznawanie części mowy. Zdający mieli wskazać część mowy, do której należą wyrazy *літаральна*, *наскрозь*, *насупраць*. Poprawne wykonanie polecenia okazało się dla zdających trudne (poziom wykonania – 35%). Przysłówek *літаральна* występuje w języku literackim i tekstach o charakterze naukowym, dwa kolejne natomiast

pochodzą z języka potocznego. Zadanie sprawdzało podstawową znajomość gramatyki języka białoruskiego.

Zadanie 5. wymagało przeanalizowania znaczenia frazeologizmu i określenia, w jakiej funkcji występuje on w tekście. Zadanie miało charakter zamknięty i było dla zdających łatwe (najłatwiejsze w arkuszu: poziom wykonania – 93%). Zdający zrozumieli związek frazeologiczny *плача кривавымі слязьмі* oraz jego użycie w funkcji metafory.

Zadania 7.–10.

Druga wiązka zadań odnosiła się do tekstu *Лексіка з нацыянальна-культурным кампанентам у сучасным публіцыстычным дыскурсе* autorstwa Jurija Babicza. Problematyka tekstu dotyczyła konieczności uprawiania dyskursu publicystycznego w literackim języku białoruskim.

Rozumienie sensu tekst na różnych jego poziomach

Zadanie 7. zawierało słownikową definicję słowa *рэтранслятар* i do zdającego należał wybór (zadanie zamknięte), w jakim znaczeniu zostało ono użyte w tekście. By poprawnie wykonać polecenie należało przeczytać i zrozumieć definicje słownikową słowa *рэтранслятар*, odszukać słowo w tekście i zrozumieć jego znaczenie i funkcję w kontekście całego tekstu, a następnie wybrać odpowiedź. Ponad 40% zdających wykonała to zadanie poprawnie. Sprawdzało ono umiejętności złożone, w tym analizę informacji zawartych w tekście, rozstrzygnięcie, znajomość leksyki języka białoruskiego. Wystąpił problem ze zrozumieniem kontekstu użycia słowa *рэтранслятар*.

W zadaniu 9. należało odczytać sens trzech wyrazów wyróżnionych w tekście oraz dobrać odpowiednie wyjaśnienia, zadanie miało charakter zamknięty, było dla zdających trudne (poziom wykonania – 44%). Błędy wynikały z dobierania więcej niż jednego znaczenia do poszczególnych słów. Trudność zdającym sprawiło zrozumienie poszczególnych znaczeń, bo nie powiełały one słownictwa zastosowanego w tekście. Ponadto zdający otrzymywał za to zadanie jeden punkt po dobraniu trzech poprawnych odpowiedzi.

Zadanie 10., otwarte, sprawdzało umiejętności odczytania części tekstu na poziomie znaczeń dosłownych i ukrytych oraz sformułowania krótkiej odpowiedzi dotyczącej problematyki fragmentu tekstu. Zadanie wymagało sprawnej analizy treści oraz wnioskowania i uogólniania informacji. Poprawnie to zadanie wykonało 67% zdających. Zwięzłe przedstawienie fragmentu treści artykułu przysporzyło maturzystom wielu problemów, najtrudniejsze było zachowanie właściwego poziomu uogólnienia.

Plan tekstu

W zadaniu 8. należało napisać plan tekstu. Plan miał charakter odtwórczy i miał być efektem analizy tekstu. Sprawdzał umiejętności analityczne w tym odróżnianie informacji ogólnych od szczegółowych oraz umiejętności językowe i stylistyczne – dobierania poprawnych pod względem gramatycznym i stylistycznym, konstrukcji składniowych. Wykonanie zadania okazało się umiarkowanie trudne (poziom wykonania 55%). Zdający mieli problem z selekcją ważności poszczególnych informacji oraz z formułowaniem poprawnych pod względem gramatycznym konstrukcji składniowych.

Rozwiązanie zadań w tej części arkusza okazało się dla zdających trudne lub umiarkowanie trudne. Zdający mieli problemy z odczytywaniem informacji zawartych w tekstach źródłowych oraz z ich wykorzystaniem w formułowaniu własnych odpowiedzi. Leksyka zawarta w obu tekstach różniła się od języka używanego w codziennej komunikacji. Przyczyną gorszych wyników w omówionych zadaniach mogło być występujące w tekstach słownictwo, dotyczące spraw związanych z zagadnieniami kultury wysokiej oraz normalizowaniem języka, a więc nieużywane w języku codziennym, potocznym. Należy podkreślić konieczność czytania w toku nauki szkolnej artykułów publicystycznych w języku białoruskim.

2. Problem „pod lupą”

Najtrudniejszym zadaniem w arkuszu okazało się zadanie 1., które stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało jego odczytania na poziomie znaczeń dosłownych i ukrytych oraz podania wyjaśnienia trzech związków wyrazowych, zadanie miało charakter otwarty. Sprawdzało zatem umiejętności na poziomie rozumienia przede wszystkim znaczeń wyrazów, grup zdań uporządkowanych w akapitach, ale także wnioskowania. Za poprawne podanie trzech wyjaśnień zdający otrzymywał 1 punkt.

Zadecydowana większość zdających podjęła się rozwiązania zadania. Jednak tylko 16 % rozwiązało je poprawnie. Błędy polegały na wyjaśnieniu związków wyrazowych poza kontekstem tekstu oraz na tym, że zamiast podać wyjaśnienie – nazywano środki językowe.

Przykład 1. Odpowiedź w pełni poprawna – 1 punkt.

заплакаць для паказу – *штобы ў гэ дачыні*
 фактычна, у сапраўднасці – *самая праўда*
 нястрымана плакаць – *тлумачыць дэз перапытка*

Przykłady 2–3. Odpowiedzi niepoprawne, brak odniesienia do tekstu – 0 punktów.

Przykład 2.

заплакаць для паказу – *выступіць з сабе сучасна слязы на пахаванні*
 фактычна, у сапраўднасці – *канешне*
 нястрымана плакаць – *зыходзіць аднадушным ~~у~~ планам*

Przykład 3.

заплакаць для паказу – *столькі не прачытаў выстукаць*
 фактычна, у сапраўднасці – *Навуковы факт*
 нястрымана плакаць – *не ~~у~~ плаваць, плаваць руднаватых*
не праводзіць носарозь

Przykład 4. Odpowiedź niepoprawna, brak wyjaśnienia znaczeń. – 0 punktów.

заплакаць для паказу – *метафара*
 фактычна, у сапраўднасці – *літанія*
 нястрымана плакаць – *працаваць*

Tegoroczne wyniki z części testowej arkusza były niższe niż w latach poprzednich, chociaż teksty dołączone do arkusza oraz zadania poziomem trudności nie odbiegały od lat poprzednich. Rozwiązanie zadań w tej części arkusza okazało się dla większości zdających trudne lub umiarkowanie trudne. Zdający mieli problemy z odczytywaniem informacji zawartych w tekstach źródłowych oraz z ich wykorzystaniem w formułowaniu własnych odpowiedzi. Leksyka zawarta w obu tekstach różniła się od języka używanego w codziennej komunikacji. Przyczyną gorszych

wyników w omówionych zadaniach mogło być występujące w tekstach słownictwo, dotyczące spraw związanych z zagadnieniami kultury wysokiej oraz normalizowaniem języka, a więc nieużywane w języku codziennym, potocznym. Należy podkreślić konieczność czytania w toku nauki szkolnej artykułów publicystycznych w języku białoruskim.

Zadanie 11. – wypracowanie

Zadanie 11. sprawdzało opanowanie umiejętności tworzenia własnego tekstu w języku białoruskim w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający mieli do wyboru: rozprawkę problemową lub interpretację tekstu poetyckiego. Podstawę każdej z nich stanowiła praca z tekstem literackim. W przypadku rozprawki problemowej była to interpretacja fragmentu prozy ukierunkowana poleceniem zawierającym problem, który należało rozwiązać, w drugim temacie – nieukierunkowana interpretacja wiersza lirycznego.

Każda z form wypowiedzi zaproponowanych w arkuszu egzaminacyjnym musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (rozprawka problemowa) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja tekstu poetyckiego). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, być poprawne pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także spełniać wymaganie stawiane dłuższymi wypowiedziami, czyli liczyć minimum 250 słów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom jego uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

W całości na 0 pkt oceniano prace niemające charakteru argumentacyjnego (pozbawione stanowiska wobec problemu lub koncepcji interpretacyjnej, np. będące streszczeniem tekstu, biografią autora, rozwijające myśli niezwiązane z poleceniem) oraz zawierające kardynalne błędy rzeczowe, świadczące o nieznanym tekście kultury lub kontekście interpretacyjnym, do którego odwoływał się zdający.

Тэма 1. У чым заключаецца канфлікт пакаленняў? Паразважай над праблемай і абгрунтуй свой погляд, спасылаючыся на падазены ніжэй тэкст Барыса Сачанкі *Чаравікі-туфелькі* і іншыя тэксты культуры. Твая праца павінна налічваць не менш за 250 слоў.

Wymaganiem postawionym przed maturzystą było napisanie dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym w języku białoruskim. Podstawą jej tworzenia było wielostronne rozważenie problemu dotyczącego konfliktu pokoleń i wymagającego rozstrzygnięcia, na czym polega konflikt pokoleń. Tekstem literackim, który miał dostarczyć podstawowych argumentów, był fragment *Чаравікі-туфелькі* Borysa Saczanki. Maturzysta powinien zrozumieć sens załączonego fragmentu, określić jego problematykę i wykorzystać ją w charakterze argumentacyjnym, aby umotywować swoje stanowisko. Podstawą kolejnych argumentów miał uczynić inne teksty kultury.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 1.), w którym realizacja wszystkich kryteriów została oceniona na maksymalną liczbę punktów.

Zdający zrozumiał zawarty w temacie problem, postawił tezę i zaproponował trafne rozwiązanie problemu. Zawarł w pracy uzasadnienie, które jest trafne (zawiera logicznie poprawne argumenty, czyli stwierdzenia poparte przykładami za przyjętym rozwiązaniem problemu), szerokie (trafnie odniósł się do wszystkich elementów wskazanych w poleceniu) i pogłębione (wnikliwie odniósł się w rozwinięciu do wszystkich elementów polecenia).

Przykład 1.

Можна сказаць, што павіт бацькамі і
 дзецьмі павінна быць велькае каху каханне.
 Аднак яны велькі часта сварацца. Гэта
 канфлікт пакаленняў заклімаецца ў гэтым, што
 ў іх прадстаўнікаў розныя вартасці і яны не
 могуць зразумець сабе ўзаемна.

Я пачну свае разважанні ад ~~с~~
 апавядання Барыса Сачанкі „Чаравічкі-мурэчкі”.
 Можам заўважыць, што пачынаючы ^{ішоўнымі} героямі ўзнікае
~~сера~~ сэрца. Дачка, мамадама дзеўчына, прышла
 на працы сваёй бацьку каб ён купіў ~~я~~ ёй
 новыя ~~мурэчкі~~ мурэчкі. Аднак, ~~я~~ стары праджесар
 велькі здзіўляе, што для яго дачка патрэбныя
 наступныя ёмы. Бацька проста не мог
 зразумець навошта ^{яна} дзеўчыне, там яна жме
 іх велькі ажно. Для чалавека які з’яўляецца
 прадстаўнікам старога пакалення ў тымці
 ёсць ватнейшыя рэчы ад наступнай пары
 мурэчкі. Ч яго мамадасці ён аёў таўкі адны
 чаравікі, якія муцую шанаваць. Цяпер ён таксама
 шануе ~~я~~ і цянуць у гэ, што здарасца ў яго
 тымці, напрыклад то, што ён цяпер праджесар
 дзеўчыны сваёй сеткай працы. Дачка, каб ён
 прадстаўнік мамадота пакалення і не зможа
 зразумець бацькі. Для ~~я~~ яе новыя мурэчкі
 велькі ватныя таму што яна хола быць
 прыхотай і жодна апрацуца. Дзеўчына
 лічыць гэта найватнейшай вартасцю таму
 што дзеўчыны ~~яна~~ таму жодна быць як

ўсе в яе сябраўкі. Чымі разныя вартасці і
 пазіцыі і таму палітычны пайтоў кантракт.
 Кешыа адны адначуць мінч аднаго аргу-
 мента. Гэта паездзі Гералд твора Віцязнта
 Душча-Марцінкевіча «Пінская шмехта». Чым
 мажам зайважыць, што дзе прадстаўніцкай
 мажыага пакаленні, гэта значыць дзе
 Ірышкі і Маркіі, найважнейшае вартасць
 гэта каханне. Яны вядомаць ко жек сімке
 себе кахаюць і яны перакананы, што зайсефр
 будучы разам, нават супраць воі іх бацькаў.
 Дзе Ціхона Пратасавіцкая галюйнае вартасць,
 гэта не шчасце дачы, а то * ~~што ба~~ каб
 бараніць свой ^{шмехці} гонар. ? Гэта дзе яго так
 важнае, што каб казі Куторы каце, што
 жэка яму ў гэтым ^{арпамады} ~~дэпажэчэ~~ Ціхон здастаецца
 саб ~~амажыце~~ стары Куторы ажаніўце з
~~не~~ яго дачкой, каце вядуць што яна
 кажа Ірышку. Гэта пацверджае то што
 галюйнае павар кантракта пакаленней гэта
 разныя вартасці, якія ^{не} не пазважыюць зразумець
 себе узаятка.

Маі даказанні не былі аб пожнымі, казі ~~е~~ аб
 не прывяла мінч аднаго аргумента Гэта
 сітуацыя Гералд твора Вядыслава Рэймонта
 «Шіорі». Стары гаспадар Мацей, ў якога
 велікае і багатае гаспадарства, * хожа
 цешыцца іх велікі дапа. На ^{гэтай} ~~гэтай~~ прычыне
 яго мажыа сан Антэк злучыць на вайго
 бацьку. Ч яго есць ёсць жонка і дзеці і таму
 ён хожа мець уласнаго зятця, а не

працаваць як нейкі парадокс. Ён адчувае што бацька яго не шануе. Аднак, не Мацей не хоча аддаць сваёй зямлі тату, што ўпер ён з'яўляецца адным з найважнейшых людзей у вёсцы і не хоча зтагла патраціць ~~я~~ і канфлікт заклочаецца ў тым, што ў аднаго і другога разныя вартацы іэта безде іх да сьварак.

Надумайваючы, прыведзеныя аргументы узбромець зразумецца са субарта субвердэтанне, што што ташоўныя паводам канфлікта пакаменней з'яўляецца брак недахоп узамнана зразуменне мого прычынай ест ёсць разныя вартацы.

Temat 1. był chętnie wybierany przez maturzystów. Na uwagę zasługuje fakt, że zdecydowana większość zdających (poziom wykonania – 75 %) sformułowała stanowisko adekwatne do problemu podanego w poleceniu oraz uzasadniła je trafnie i szeroko. Znaczna większość zdających otrzymała także maksymalną liczbę punktów za poprawność rzeczową, zamysł kompozycyjny i spójność lokalną. Za poprawność językową, podobnie jak w latach poprzednich, jedynie 58% zdających otrzymało maksymalną liczbę punktów i za poprawność zapisu również 58%. Za stosowny styl maksymalną punktację otrzymało 62% zdających.

Temat 2. **Зрабі аналіз верша. Пастаў інтэрпрэтацыйны тэзіс і абгрунтуй яго. Твая праца павінна налічваць не менш за 250 слоў** zawierał polecenie interpretacji wiersza Maksima Bahdanowicza pt. *Пагоня*

Podstawą rozwiązania zadania jest nieukierunkowana interpretacja tekstu poetyckiego. Piszący powinien sformułować tezę lub hipotezę interpretacyjną wyrażającą nadrzędny sens utworu i uzasadnić ją argumentami, które wynikają z odczytania sensu utworu, zawierają elementy sfunkcjonalizowanej analizy oraz kontekstów interpretacyjnych (np. historycznoliterackiego, historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego) pogłębiających odczytane sensy tekstu poetyckiego.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 1.), w którym zdający otrzymał maksymalną liczbę punktów za realizację wszystkich kryteriów z wyjątkiem kryterium B. Zdający zawarł w pracy uzasadnienie trafne (zawiera powiązane z tekstem argumenty na rzecz odczytania utworu), ale niepogłębione i to zarówno jeśli chodzi o sfunkcjonalizowaną analizę fragmentów wiersza, jak i analizę przywołanych kontekstów interpretacyjnych, w tym obrazu Litwy przedstawionego w inwokacji w *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza.

Przykład 1.

Максім Багдановіч гэта адзін з найбольш
 значных і цэнаных беларускіх аўтароў і
 паэтаў. Напісаў ён многа выдатных твораў, і пры гэтым
 у акамі пісаў ён амальвсё ад розных,
 важных для нашай справы. Багдановіч Максім
 з'яўляецца таксама аўтарам верша „Палоня“,
 які на гэтым пісаў ён ад аймяне.
 Верш „Палоня“ напісаны з 1916 года.
 Мы можам сказаць, што „я“ лірычнае ў
 гэтым гэта сам аўтар твора – Максім
 Багдановіч. Звартаецца ён да ~~чытаў~~ ^{чытаў} ~~чытаў~~ ^{чытаў} –
~~Дэмарусай~~ але і таксама да
 самай Беларусі, ад чым сведчаць звароты слова
 „Маці родная“, „Маці – Краіна! (...) ты прадан...“
 або неасредні зварот ~~ты~~ – адрасавана „Беларусь“.
 У гэтым зваротце падобнае як вельмі
~~напісаны~~ ^{напісаны} мае „я“ лірычнае да свай
 аймяне. Аўтар кажа ёй „Маці“, што
 паказвае, як блізка для яго была Каці з
 звартаецца да роднай краіны, німа слова
 „Ма“, „Цабе“ з вельмі шчыра, што
 сведчаць ~~ад~~ ~~бе~~ ад нашане.
 Аўтар у вершы ўспамінае ад
 дзіцячай Палоні і апісвае яе – „У гэтай
 пені кракосячых коні – Рубіца, інтуца і
 цяжка хрыпаць“. Ён таксама німа німа
 гэтай Палоні няможна запымаць і
 знішчыць, бо яна мае такую бэрэ і сілу.

„А” ні: У вершы твора прамоўца смараліца
 можа знацімізаваць цэорыі аб аблі
 напрыхытамі і злісіды ванчыні за сваю
 радзіну, таму што гэта адно з
 найбольш ~~ва~~ істотных вартасці ў нашым
 міры. Аўтар асмысвае да народа кагт мікалі
 не даваці супаказанні абшч і аблі адраці
 Бенаруці Парказкае таксама што мы набліжці
 абшч і мікалі набліжці адраць жыццзе за радзі
 край.

У апошняй частці вершы „А” істотнае
 звертаецца да Бенаруці. Праціо радзіну
~~кагт~~ кагт яна выдатнаму і іншым, ад
 чым следваць слова: „Мы прабаці, Мы
 прыці сваіа шыа... Гэты мы таксама
 паказвае, што прамоўца ~~ці~~ істотна з
 айчынай.

Радоўны момант айчыны паказана
 абшч на прымард ў „Наву Мадзішы” аўтарства
 ірама Міжквіча дзе ў Інвокацый ~~на~~
 аўтар звертаецца да шчы. Казка ён,
 што мы пачынаем саніць айчыну тады
 каці ~~і~~ і ён сфераці. Міжквіч паказвае
 можа ~~суп~~ супу да ~~і~~ край і ~~і~~ Парказкае
~~і~~ ~~і~~ ~~і~~ што яна найбольш важная
 ў жыцці.

Парасулоўвачы, а аўтар, што
 берці Палоня” Махіма Балдановіча гэта
 напрыхытыне разважанне аб айчыне. Гэты
 таксама набліжці таксама паказваць, што мы
 злісіды набліжці думамь аб ~~таей~~ ~~каці~~ айчы

MOB_IP

Strona 9 z 12

паздова як
 Балдановіч

сваім краю і адначасова інакш і напрыхыці.

Temat 2. był rzadko wybierany przez maturzystów. Większość zdających przyjęła koncepcję interpretacyjną niesprzeczną z tekstem. Aby pogłębić interpretację, niektórzy zdający przywoływali konteksty literackie, jednak ich nie rozwijali. Istotą kontekstu interpretacyjnego jest rozwinięcie, pogłębienie odczytanych sensów interpretowanego wiersza, a nie jedynie odwołanie do tytułów innych tekstów kultury podejmujących ten sam problem czy motyw.

JEZYK LITEWSKI

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka litewskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Do tekstu *Poezija – tai pastanga užmegzti ryšius su kažkuo* (Marcelijus Martinaitis) odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i jedno zadanie zamknięte; do tekstu *Žodžio, elgesio ir jausmo kultūros dermė* (Regina Koženiauskienė) – 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 2 zadania zamknięte. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania rozprawki problemowej związanej z dołączonym fragmentem tekstu epickiego i brzmiał *Ar žmogaus likimas yra jo paties, ar kitų rankose? Svarstykite remdamiesi pateiktomis Vinco Krėvės-Mickevičiaus kūrinio Skirgaila ištraukomis, visu kūrinio ir kitu kultūros tekstu. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 250 žodžių*, natomiast temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji wiersza (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Nepriklausomybę atgavus*, którego autorem jest Maironis. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (13 punktów za rozwiązanie testu oraz 37 punktów za wypracowanie).

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej z języka mniejszości narodowej w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Analiza i interpretacja tekstów kultury; IV. Tworzenie wypowiedzi. Oprócz wymagań z IV etapu edukacyjnego (poziom podstawowy) obowiązywały wymagania z wcześniejszych etapów edukacyjnych.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		20
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	20
	z techników	-
	ze szkół na wsi	20
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	20
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	14
	mężczyźni	6
	bez dysleksji rozwojowej	20
	z dysleksją rozwojową	-

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	1
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018 r.	
Czas trwania egzaminu		170 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

³ Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

³Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

⁴Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	20	66	100	80	68	79	10	100%
w tym:								
bez dysleksji rozwojowej	20	66	100	80	68	79	10	100%
z dysleksją rozwojową	-	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

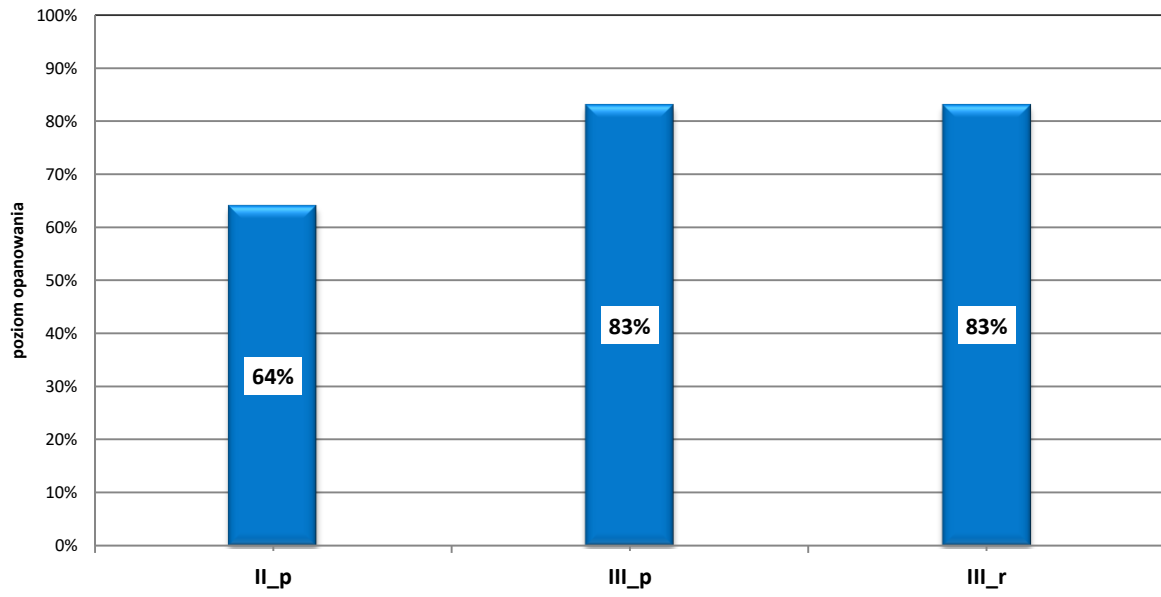
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	95
2.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) Zdający odczytuje sens tekstu a w nim znaczenia wyrazów, grupy zdań uporządkowanych w akapicie.	50
3.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	50
4.	III. Tworzenie wypowiedzi.	3. 13) wykorzystuje wiedzę z zakresu słowotwórstwa (rozpoznaje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych)(gimnazjum).	65
5.	III. Tworzenie wypowiedzi	3.11) dobiera antonimy (gimnazjum).	80
6.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.9) Zdający wskazuje cechy stylu tekstu, nazywa zastosowane w nim środki językowe.	45
7.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) rozpoznaje intencje nadawcze.	90
8.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.9) odczytuje sens testu, a w nim znaczenie wyrazów.	45

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
9.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.12) odczytuje sens tekstów, uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	70
10.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) rozpoznaje intencje nadawcze.	70
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej;	82
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); 4.10) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego.	100
Zamysł kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	100
Spójność lokalna			100
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego (gimnazjum).	100
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	60
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	68

Wykres 1. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Egzamin z języka litewskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. wymagał napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z fragmentem tekstu Viktorij Daujotyte i brzmiał *Remdamiesi pateikta ištrauka, suformuluokite problemą ir ją išnagrinėkite. Naudokitės Viktorijos Daujotytės tezėmis bei apmąstymais ir kitais kultūros tekstais. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 300 žodžių*, natomiast temat 2. – napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia): *Rūpintojėlis* (Vincas Mykolaitis-Putinas) oraz *Rūpintojėliai* (Janina Degutytė). Za rozwiązanie zadania zdający mógł otrzymać 40 punktów.

Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka mniejszości narodowej (poziom rozszerzony) w czterech obszarach: I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego; II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji; III. Analiza i interpretacja tekstów kultury; IV. Tworzenie wypowiedzi. Zdających obowiązywały również wymagania z poziomu podstawowego oraz z wcześniejszych etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa, gimnazjum).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		18
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	18
	z techników	-
	ze szkół na wsi	18
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	-
	ze szkół publicznych	18
	ze szkół niepublicznych	-
	kobiety	12
	mężczyźni	6
	bez dysleksji rozwojowej	18
	z dysleksją rozwojową	-

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	1
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	1

3. Przebieg egzaminu

Tabela 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018 r.	
Czas trwania egzaminu		180 minut	
Liczba szkół		2	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ⁵ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ⁶	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁶ (art. 44zzz)		-	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

⁵Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

⁶Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	18	60	100	83	80	83	11
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	18	60	100	83	80	83	11
z techników	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom spełnienia wymagań w zakresie tworzenia wypracowania na poziomie rozszerzonym (wypowiedzi argumentacyjnej oraz interpretacji porównawczej ujętych łącznie)

Kryt.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej lub etnicznej i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	81
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); PR4.1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu; PR4.8) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	100
Zamysł kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	100
Spójność lokalna			100
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego lub etnicznego (gimnazjum).	100

Kryt.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	53
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	64

Komentarz

1. Analiza jakościowa zadań.

Poziom podstawowy

Zadania w części testowej

Część I egzaminu pisemnego obejmowała rozwiązanie dwóch wiązek zadań sprawdzających rozumienie tekstów źródłowych i sprawdzała umiejętności wykonywania różnych działań na tekście cudzym, dotyczących przede wszystkim świadomości językowej zdających oraz komunikacji. Zadania obejmowały złożone, zintegrowane umiejętności rozumienia tekstu na co najmniej dwóch poziomach: znaczeń oraz struktury i komunikacji.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach

Zadania 1.–5.

Pierwsza wiązka zadań odnosiła się do rozmowy Marcelijausa Martinaičio z czasopismem „Naujasis Židinys-Aidai“ o poezji. Jej rozumienie było podstawą zadań 1.–5. sprawdzających zintegrowane umiejętności ze wszystkich obszarów wymagań ogólnych podstawy programowej.

Rozumienie sensów tekstu na różnych jego poziomach

Zadanie 1. stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało odczytania jego sensu. Sprawdzało zatem umiejętności na poziomie rozumienia przede wszystkim znaczeń. Zadanie miało charakter zamknięty i okazało się dla zdających łatwe (najłatwiejsze w arkuszu: poziom wykonania – 95%). Większość zdających nie miała kłopotów z wyszukaniem głównych informacji oraz wnioskowaniem.

W zadaniu 3. zdający mieli uzupełnić zdania sprawdzające rozumienie głównych tez z akapitów drugiego i czwartego. Poprawnie zadanie wykonała połowa zdających. Kłopot sprawiło zdającym sformułowanie zwięzłej odpowiedzi dotyczącej typu czytelników literatury wysokiej, uogólnianie informacji wciąż sprawia zdającym trudność.

Zadanie 4. sprawdzało podstawową wiedzę ze słowotwórstwa (zakres gimnazjalny). Należało wypisać z tekstu dwa rzeczowniki rodzaju żeńskiego utworzone od czasowników przedrostkowych. Zadanie okazało się dla zdających umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 65%).

W zadaniu 5. należało dopisać antonimy do dwóch słów. Oba wyrazy, do których należało dopisać antonimy, należały do języka literackiego. Podobnie jak w latach poprzednich zdający dobrze poradzili sobie z wykonaniem tego polecenia (poziom wykonania – 80%).

2. Problem „pod lupą”

Zadanie 2. wymagało analizowania i definiowania znaczenia wyrazów, które były związane z sensem tekstu. Z tekstu należało wypisać dwa słowa, których definicje podano, oraz zdefiniować znaczenie dwóch wyrazów, które wskazano. Zadanie sprawdzało umiejętności analizy i syntezy informacji, znajomość leksyki w języku ojczystym oraz umiejętność sformułowania zwięzłej odpowiedzi/wyjaśnienia. Stosunkowo mniejszym problemem dla maturzystów było podanie dwóch znaczeń niż zwięzłe zdefiniowanie znaczeń słów. Zadanie to okazało się umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 50%). Błędy polegały na tym, że zdający podawali znaczenia niezwiązane z tekstem.

Przykład 1 –2. Odpowiedzi w pełni poprawne – 2 punkty.

Przykład 1.

Eil. nr.	Reikšmė	Žodis
1.	Vaizdas sąmonėje	vaizdinys
2.	valstis, atlikama spaudos kontrolė	cenzūra
3.	Vieta, kurioje žemės sluoksniai išeina į paviršių	klodas atodanga
4.	atstojėbės santvarka	režimas

Przykład 2.

Eil. nr.	Reikšmė	Žodis
1.	Vaizdas sąmonėje	mintis
2.	draudimas viešinti kirimū	cenzūra
3.	Vieta, kurioje žemės sluoksniai išeina į paviršių	atodanga
4.	stojimū, vgnauvūmas" amosau, tautos	režimas

Przykład 3. Odpowiedź niezgodna z tekstem – 0 punktów.

Eil. nr.	Reikšmė	Žodis
1.	Vaizdas sąmonėje	klodas
2.	retinkamū informacijū sklėpimū	cenzūra
3.	Vieta, kurioje žemės sluoksniai išeina į paviršių	namai
4.	"anė laikai" "anau laikai"	režimas

Zadania 6.–10.

Druga wiązka zadań odnosiła się do tekstu *Žodžio, elgesio ir jausmo kultūros dėmė* Reginy Koženiauskiėnė. Problematyka tekstu dotyczyła zagadnień związanych z powiązaniem etykiety językowej z systemem wartoścī, jakim człowiek kieruje się w życiu. Autorka podkreśla związok etykiety językowej, etycznego użytowania języka z estetyką językową, postrzega ją jako część wewnętrznej moralnej osobowoścī człowieka. Uważa, że używanie wulgarnych lub żargonowych słów jest postępowaniem niewłaścīwym pod względem etycznym.

Świadość językowa i stylistyka

W zadaniu 6. zdajęcy miał przyporzędkować tekst do określonej grupy stylów, a następnie podać jego jednę cechę gatunkowę. Najwięszy problem sprawiło maturzystom wyróżnienie oraz nazwanie cechy określonej grupy stylów. Zadanie miało charakter otwarty i okazało się dla zdajęcych trudne (poziom wykonania – 45%). Tego typu zadania sprawiają kłopoty zdajęcy z wszystkich języków mniejszoścī. W związku z tym na ten aspekt świadoścī językowej należę zwrócić szczególnę uwagę w toku nauki szkolnej.

Rozumienie sensów tekstu na poziomie znaczeń – wyszukiwanie informacji złożonych

Zadanie 8. sprawdzało rozumienie sensu tekstu, jego znaczeń jawnych, jak i ukrytych. Zdający mieli wybrać z tekstu odpowiednie słowa do podanych w zadaniu trzech definicji, za poprawne wskazanie trzech słów otrzymywali jeden punkt. Zadanie miało charakter otwarty i okazało się dla zdających trudne (poziom wykonania – 45%). Najwięcej kłopotów sprawiło zdającym rozpoznanie zdefiniowanego pojęcia, o którym była mowa w ostatnim akapicie tekstu – pojęcia etykieta.

Łatwe dla zdających było zadanie 9. (poziom wykonania – 70%)., zadanie zamknięte, w którym należało zaznaczyć odpowiedzi zgodne z sensem tekstu. Sprawdzało ono wyszukiwanie oraz rozumienie głównych myśli tekstu. Większość zdających nie miała kłopotów z wyszukaniem głównych informacji oraz wnioskowaniem i wykonała je poprawnie.

Struktura tekstu, elementy kompozycji

W zadaniu 7. w większości zdający nie mieli problemu z rozpoznaniem intencji nadawczych autora i poprawnie wskazali funkcję poszczególnych podtytułów. Zadanie miało charakter otwarty i okazało się dla zdających łatwe (najłatwiejsze w arkuszu: poziom wykonania – 90%). Niewielka liczba zdających błędnie odpowiedziała na pytanie zwarte w poleceniu i wyjaśniała tytuły podrozdziałów lub jedynie nazywała funkcję, bez wyjaśnienia na czym ona polega. Podtytuły sygnalizowały zagadnienia rozwijane w kolejnych częściach tekstu, pełniły funkcję porządkującą tok rozważań autora.

W zadaniu 10. należało wskazać funkcję nawiasów w zacytowanym akapicie. Maturzyści mieli podane w zdaniu do wyboru zasady dotyczące użycia nawiasów. Ich zadaniem był wybór dwóch funkcji. Zadanie miało charakter zamknięty i okazało się dla zdających łatwe (poziom wykonania – 70%). Większość zdających dobrze wskazała funkcje nawiasu jako sposób zapisu źródła, najczęściej popełniane błędy dotyczyły braku rozpoznania funkcji polegającej na ukonkretnieniu treści poprzedzającej nawias.

Zadanie 11. – wypracowanie

Zadanie 11. sprawdzało opanowanie umiejętności tworzenia własnego tekstu w języku litewskim w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający mieli do wyboru: rozprawkę problemową lub interpretację tekstu poetyckiego. Podstawę każdej z nich stanowiła praca z tekstem literackim. W przypadku rozprawki problemowej była to interpretacja fragmentu prozy ukierunkowana poleceniem zawierającym problem, który należało rozwiązać. W drugim temacie nieukierunkowana interpretacja utworu lirycznego.

Każda z form wypowiedzi zaproponowanych w arkuszu egzaminacyjnym musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (rozprawka problemowa) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja tekstu poetyckiego). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, być poprawne pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także spełniać wymaganie stawiane dłuższymi wypowiedziami, czyli liczyć minimum 250 słów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom jego uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

W całości na 0 pkt oceniano prace niemające charakteru argumentacyjnego (pozbawione stanowiska wobec problemu lub koncepcji interpretacyjnej, np. będące streszczeniem tekstu, biografią autora, rozwijające myśli niezwiązane z poleceniem) oraz zawierające kardynalne błędy rzeczowe, świadczące o nieznajomości tekstu kultury lub kontekstu interpretacyjnego, do którego odwoływał się zdający.

Temat 1. Ar žmogaus likimas yra jo paties, ar kitų rankose? Svarstykite remdamiesi pateiktomis Vinco Krėvės-Mickevičiaus kūrinio *Skirgaila* ištraukomis, visu kūrinio ir kitu kultūros tekstu. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 250 žodžių.

Wymaganiem postawionym przed maturzystą było napisanie dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym w języku litewskim. Podstawą jej tworzenia było wielostronne rozważenie problemu czy nasz los zależy wyłącznie od nas samych, czy od innych ludzi. Tekstem literackim, który miał dostarczyć podstawowych argumentów, był fragment tekstu *Skirgaila* (Vincas Krėvė-Mickevičius). Maturzysta powinien zrozumieć sens załączonego fragmentu, określić jego problematykę i wykorzystać ją w charakterze argumentacyjnym, aby umotywować swoje stanowisko. Podstawą kolejnych argumentów miał uczynić cały utwór oraz inne teksty kultury.

Przykład 1. Poniżej przykład wypracowania ocenionego na maksymalną liczbę punktów.

Žmoniy gyvenimai yra įvairūs. Vieni tampa žinomain turistais, kiti pasirenda ~~tar~~ gyventi tyla nerieta materialinių vertybių. Aišku, visi trokšta būti laimingi. Ne visada žmoniy gali būti mes yra jų pačių rankose. Ji gali kęsti daug veiknių. ~~Asmuo~~ Negalima sakyti, kad ~~asmuo~~ kiek vienas ~~asmuo~~ yra priklausomas nuo kitų. Jis ~~gali~~ sprendimai turi didelę įtaką ateičiai. Žmogaus likimas nepriklauso nuo ~~jo~~ jė. Tai pu- rodo Vinco Krėvės - Mickevičiaus ~~sta~~ dramos „Skirgai- la“ ištraukos. Ota suomete ~~pa~~ dikturo valdovo kaline ji negalėjo išvykti iš jo pilies. Dėl to dydas kunigaitystė buvo nelaiminga ji pasielys gintųjų namų. bei artimųjų. Ji tikėjo. Moteris ti- klėjo, kad ji jos nepamiršė draugai, kurie galėtų ją išgelbėti myli. Suvienojimi, kad kunigaitėtis ~~is~~ ~~ne-~~

heičia ^{rauo} nusomanes, pasipriešino jūm. Mergina pasakojė
 apie krėščioniškąnias taišyles * jo – moteris galėję pa-
 miti bent koki bernai ir su juo susitadeti. Sūnų gai-
 la taip pat negalėjo keičti rauo. lėtimo. Nors my-
 lėję dydos. kunigaičystę, nepalė nepavergi. jas. ūz diēs.
 Mergina darysi kėlėjė paselędams rauo. nusomane.
~~ji~~ ~~heičia~~ ji nepamišo apie ~~Motė~~ jas. rašadė-
 tini. sūnų kėi mylėjė berpiš patėka, kai mergina jūm.
 pėišino, taišian ilgaimei tai tupo nepuhenica ma. Pavers-
 damas Ona rauo kalina, valdovas rumalėno. jas
 ūz dyē gimtanti, galēti. Meilė varzė Sūnų galė. ~~vėr~~
 ja. helaudė Sūnų kėi, nes taip ūkandintų kunigaičystę.
 žmogus galė ~~ta~~ ~~ta~~ itakoti rauo. lėtimo.
~~ta~~ jo apmėdėmėi lema ^{geras namų dyr -} utėti. ^{lema} Kėeris - Vėkhevi-
 čian „Sūnų kėi“ hėi imis. vėlė jas - Kėeris ^{is} ~~ta~~ rėteris
 rauo hėrė pestingas. ^{patėlis} damas. jaunas. mergelės. ~~ta~~
 kėi bent vėrėkėis. links mindas rėis. jo auka - Dhyė. Mergelė
 tēidama. Kėeris pažadai. apie susitadę, kai mings. ūi-

mos. rėlėimę ruvėlė. ji pas dydos. kunigaičystę.
 Ona ir ūteris. ūxmylėję. Kėeris nusprendė bėti itėkimas.
 ja mylėmėjėi, qinti. jo garbę. Taip ja pakeitė rauo qyur-
 hionę, ~~ta~~ ~~ta~~ hėnorjė. durti maldėmę, ~~ta~~ ~~ta~~ rėngti rē-
 mdęly. Mylėdamas mergina qyžė ū nili. ~~ta~~ Tai neatsargus
 palėpis. Kėeris iėtkoję Sūnų kėi turmėi ~~ja~~ ~~ta~~ Pasėbetas.
 jėmudis pūdėjė ^{kurstė} ~~ta~~ hū. galėję mirę. vėidida. jam
 paselę. pasėkėti, taišian ūteris ~~ta~~ ~~ta~~ turējė apqabėnėti. lę.
 vėth. vėth. jas galėję pasirialiti. ^{ta} bėti. ^{ta} ~~ta~~ nusėkė. hėrėi
 ja ~~ta~~ nepagantų. urba. kaiti. ~~ta~~ ~~ta~~ kantas. bus. vėthas. in. mi-
 ti. dēl. deqvaris. tēhas. jaunam. žmoguis. kėlo. ūvėis. q.
 ūy. ja. vėi. misoni. hēd. Ona. ja. apie. ji. pamiš. nežinos. hū.
 ja. palėdėtas. Kėeris. paqelrējė. apie. rauo. utėti. - ūgdantėis. vė.
 qvėis. mergelės. Dhyė. vėpas. lėho. kants. ja. trėkė. apsa-
 gati. Sūnų kėi. žmogus. nus. gėdos. in. vėi. rias. mirtis.
 Sūnų. žmėšiam. valdėvi. hėpus. ~~ta~~ (ja. pamatė. Kėeris) turmėi
 vėkėi. hūrtę.

Dažnėi... ^{kurio}... negalima
 pakeisti. Jų lemia... Šiuo laikotarpiu...
 nelaimingas... ^{tačiau}...
^{Tokios}... ^{tačiau}...
 no draugai... ^{tačiau}...
 jo priėmė... ^{tačiau}...
 kais, nei... ^{tačiau}...
 to... ^{tačiau}...
 kausu, kai... ^{tačiau}...
 myli... ^{tačiau}...
 ti... ^{tačiau}...
 Žmogus... ^{tačiau}...
 tais... ^{tačiau}...
 Karmelis... ^{tačiau}...
 ir... ^{tačiau}...
 priiminė... ^{tačiau}...
 įgirdo... ^{tačiau}...
 kairi... ^{tačiau}...
 greitai... ^{tačiau}...
 Dėl... ^{tačiau}...
 Petras... ^{tačiau}...
 kėjas... ^{tačiau}...
 Žmogus... ^{tačiau}...
 kas... ^{tačiau}...
 galimas... ^{tačiau}...
 manymas... ^{tačiau}...
 ta... ^{tačiau}...

Więszość zdających wybrała temat 1. Aż 82% za realizację kryteriów A i B uzyskała maksymalną liczbę punktów (czyli sformułowała stanowisko adekwatne do problemu podanego w poleceniu i uzasadniła je trafnie i szeroko). Za zamysł kompozycyjny, poprawność rzeczową oraz spójność lokalną wszyscy zdający otrzymali maksymalną liczbę punktów. Maturzyści zdający egzamin z języka litewskiego otrzymali również bardzo wysokie oceny na odpowiedni styl swoich wypowiedzi. Ale słabą stroną zdających jest, jak co roku, poprawność językowa oraz poprawność zapisu. Najczęściej występującymi błędami były błędy składniowe i leksykalne oraz błędy ortograficzne.

Temat 2. **Interpretuokite pateiktą eilėraščių. Suformuluokite tezę ir ją pagrįskite. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 250 žodžių** zawierał polecenie interpretacji wiersza Maironisa pt. *Nepriklausomybę atgavus*

Podstawą rozwiązania zadania jest nieukierunkowana interpretacja tekstu poetyckiego. Piszący powinien sformułować tezę lub hipotezę interpretacyjną wyrażającą nadrzędny sens utworu i uzasadnić ją argumentami, które wynikają z odczytania sensu utworu, zawierają elementy sfunkcjonalizowanej analizy oraz kontekstów interpretacyjnych (np. historycznoliterackiego, historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego) pogłębiających odczytane sensy tekstu poetyckiego.

Jedynie kilku zdających wybrało interpretację poezji. Koncepcja odczytania wiersza przede wszystkim musiała być niesprzeczna z utworem, powinna też uwzględniać zarówno znaczenia dosłowne, jak i niedosłowne (sensy symboliczne, metaforyczne, ironiczne...), które należało połączyć w spójną całość. Większość zdających przyjęła koncepcję interpretacyjną niesprzeczną z tekstem.

Poniżej przykład wypracowania w którym zaprezentowano interpretację pogłębianą o inne teksty kultury, jedynie przy ocenie poprawności językowej zdający nie otrzymał maksymalnej liczby punktów.

Przykład 1.

na temat nr 2

Maironis - labai įdomus, žinomas ^{lituvis} ~~lituvis~~ poetas
 oke ušiau jį eilėraščių sukeltą liūdėjį, priverčia suvokti
 ti apie savo Tėvynę. ^{elgėsi} Poetai buvo labai svarbi

jį Tėvynė = Lietuva, jį tikimas, vi istražija. Šiomet švenčiame
 100-osią nepriklausomybės metines. Šiurte šies labai
 įaudinanti vi graži. Maironis savo eilėraštyje „Nepriklausomybę atgavus“ kūrėst aprašo tai, kas jį širdj augini-
 ua, o karti pradėjusia. Eilėrašcio pagrindinė mūdiš-tai
 pristatyta „Nepriklausomų Lietuvos, jį gražis, kaučios. Kadka
 už viską. Šiurte jį kaurėjūtiems žinavėms. Tai tamtuom dūzianio
 vizija ateičiau, kuriųje mes dabar gyvename

Ju pradėję lytiis subjektai negali patikėti j atsi-
 tikusi atebuklo, j Lietuvos nepriklausomybę. „Dkelis kelis meta-
 rūniūs klausimus, okėjūgi tai ne sapnas? Ne arjauė, /siligjisi-
 dar vakar be vilties?“ Subjektui yra sunku patikėti, jg kasdi-
 uykė, kaučios, kuriūs kreikūšing dūing su jio tauta gyvena
 liko prariti. Pristada jį savo tautę, Lietuvę, kaip jaung,
 trūsta, o svarbiausiai laisvę olij, kuri po tiek skausmo
 pagaliau tapo nepriklausoma. Kaip sako lytiis subjekto
 dūktua: „pati naujė valdara“ Yra patikūti tie jūpūti

pristatoma ~~lietuva~~, jog teigė ne kartą buvo ap-
 pūsi kraių, kūrėjų, bet, vis dėl to, iškreipė tai ir topa
 laisva dvyliki subjektu odada, jog vel rugyžo Gedi-
 minaičių laikai, o senoliai mūšiniai puzikė. Prakata-
 jas traktė, jog lietuvių mūšis žiugis sukiudy Europos
 viešpaciai, o lietuvos vardas skambėty po visą
 pasaulį, iš lūpa į lūpas, iš kartos į kartę. Gilerastys subjektas
 kreipiasi į Dievą. Jo omg laiką negali portikti gada
 laime. "Mueipiasi į Aukščiausįjį atlydamas: Už ką,
 už ką Dievian, ta malone". Čia malone janaudita
 manybūė formų - šievėliu - jog parodyti dėkingumą ir
 uelė Dievui lipinis subjektas klauia, kodėl būtent leido
 sukauti tos dienos. Prūmūni yra iz tie žmonės, kurie
 belanga belaukdami ~~ta~~ mumie ir išėjo į amžiusjį poiski.

Prakatajū iškyta refleksija dėl to, ~~ta~~ kodėl būtent je stika, o
 kiti mumie šanta ar tai je galbit labiau mylije
 teigė, ar galbit davė šievėi traugonių aukų bet
 per sušukingą „O ne, ne!“ supantame, jog subjektas
 išvelgia kitokią refleksiją. Jo pasaka, jog per visą tai
 je tikrai daugiau kūrėjų, ~~ta~~ dvyliki subjektas išsako
 padėką viešpaciai už viską, ką jū padare. Bėkja, už tai,
 jog skirė aukty, laisvę liking. Bėkja jū, tai imonėm, ~~ta~~
 kurie pūmūje tos laisvės paragavo. Žinoma ~~ta~~ žmonės
 iš didžiausių padėkos žodžių dviėjo po tuos, žmonės,
 kurie kaveri už laisvę. Tie šie didvyčiai labiausiai pūė ~~ta~~
 pūsidėjo. Per daug kartų vartojamų žodį, garbė" je išsaky-
 ta yra jūrus pagarbą iz dėkingumą. Tai šie žmonės laimė
 daug karų, „dvasiain pečian“ išneė mus iz Maskvos
 qūmėsių. Pabrūgę lipinis subjektas pasaka, jog jū
 didyčių vardu nebemūni, bet patada, jog je mekko nemė-
 mūsi ir bus mūmūi iš kartos į kartę, lėks parjmeti
 mūsų atminty. Gaurias šaukiamaisiais sakūmūis
 autorius norjė parodyti to didį dūangingą, ~~ta~~ ^{kuris} aukėle
 ueriklausomybės atgavimas. Iškyta taip pat daug
~~ta~~ klausūmūjū rakiūjū, atraudame taip pat epī-
 tetų. Jū pat šievėliu pūradūmūm atokličia teug-
 ueriklausomybės atgavimę.

~~laisvai imonė, teigė teigė ta~~

„Juk uiza uieko „pėitau“ ir suarbiau ir laisg.
laisva tėvyne – laiminga tauta. Gaila tik, jog dabart.
uiai žmonės nemoka to įvertinti ir nesupranta kiek
vieką keičėti, kad jė iškovėtė laisvės uorėjo mums
tai parodyti. Be laisvės, žmogus yra lyg be sielos.
Tad įvertinkime tai ir gerbkime švęstę, tėvyne
ir visus supančius mus žmones. Mylėkime dievą.”

Poziom rozszerzony

W tegorocznej edycji do poziomu rozszerzonego przystąpiło 18 maturzystów.

Zadania egzaminacyjne na poziomie rozszerzonym sprawdzały umiejętność analizy i interpretacji tekstu o tematyce kulturowej, umiejętność analizy i interpretacji porównawczej tekstów literackich a także umiejętność tworzenia własnego tekstu w języku ojczystym. Tematy wypracowań odnosiły się do utworów niewymienionych w podstawie programowej.

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną, która mogła przybrać formę rozprawki, szkicu krytycznego lub eseju oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich. W przypadku wypowiedzi argumentacyjnej przedmiotem interpretacji był tekst Viktorij Daujotytė *Apie tapatybę, ne(ta)patybę, be(ta)patybę*, natomiast przedmiotem interpretacji porównawczej były dwa wiersze): *Rūpintojėlis* (Vincas Mykolaitis-Putinas) oraz *Rūpintojėliai* (Janina Degutytė).

Każda z wybranych przez maturzystę form musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (wypowiedź argumentacyjna) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja porównawcza). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, powinno być wypowiedzią poprawną pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także spełniać wymagania stawiane dłuższymi wypowiedziami, czyli liczyć minimum 300 słów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

W tworzeniu wypowiedzi argumentacyjnej sprawdzano umiejętności analogiczne do tych, które są niezbędne do napisania rozprawki na poziomie podstawowym. Poziom trudności był jednak znacznie wyższy i miał złożony charakter. Maturzysta mierzył się przede wszystkim z czytaniem i rozumieniem tekstu o charakterze naukowym, co sprawiało, że musiał się wykazać umiejętnością lektury tekstu argumentacyjnego. Drugi próg trudności wiązał się z koniecznością samodzielnego odczytania problemu, który formuluje autor tekstu poddawanego interpretacji. Zdający, aby rozpoznać problem zinterpretować, sformułować swoje stanowisko wobec stanowiska autora i dodatkowo uzasadnić je odwołaniami do innych tekstów kultury, musiał wykonać szereg operacji myślowych, które pozwoliły to zadanie zrealizować.

Przykład 1. Wypracowanie, w którym zdający otrzymał maksymalną liczbę punktów za realizację poszczególnych kryteriów oceny.

• Vinco Mykolasčio - Putino eilėraštis „Rūpintojėlis“ ir Janinos Degutytės eilėraštis „Rūpintojėliui“ buvo parašyti XX am-
amėnį. Nors abu eilėraščius jungia ^{pasidomimas} ~~su~~ ^{pasidomimas} ~~su~~ ^{su} ~~statorais~~ „rūpintojėliu“ paminklais, ^{skiriasi} ~~skiriasi~~ savo turiniu.

Vinco Mykolasčio - Putino eilėraštis „Rūpintojėlis“ prasideda gamtos aprašymu. Lyrinis subjektas žaisi žiulėnais naktimis, placia padange, bei žvaigždėmis, ~~bet~~ šis vaizdas ji ^{supasi} ~~supasi~~ ^{apvalgina} ~~apvalgina~~ ^{ir} ~~ir~~ ^{graudina} ~~graudina~~, todėl ~~lyrinis subjektas~~ ^{lyrinis subjektas} negalė-
dama atsispinti susunka s Dievy giedam džiaugdamasis
jo sukurtu pasaulio grožiu. Vėliau suvokiame, jog lyrinis
subjektas yra jaunu žmogumi, nes nusprendėta nueiti
prie rūpintojėlio ir „tik jaunam placiai dūmas dūmeti“,
taigi pasirašyti, ~~pergaloti~~ ~~pergaloti~~ ^{pergaloti} ~~apil~~ ~~gyvenimą~~ ^{staiga}

lyrinis subjektas,
autorius, kuris gali būti tapat autorius, kuris gali būti tapati-
namas su eilėraščio autoriumi ~~su~~ ~~pradėjo~~ ~~pradeda~~ klausit-
voti Dievo kodėl ~~jis~~ ~~stovi~~ ~~prie~~ ~~kelio~~, kodėl apšvieta dangus,
noriu nori suvokti kas ~~je~~ ~~čia~~ ~~pritaiki~~. Eilėraščio patalpoje
~~grytama~~ ~~ir~~ ~~sugrupuamas~~ ~~yra~~ ~~eilėraščio~~ ~~ramumas~~, kuria jis pradėjo
lyrinis subjektas prašo Dievo – prašo Rūpintojėlio, kad ~~je~~ ~~lysty~~
jam „padūmst“ prie lygaus kelio, po žvaigždėm, kurias:
„telp spindi, net grandis, Dievuli mano“.

Janinos Degutytės eilėraštis yra niūrus. Ypa tal sautiškas
skundas Dievui – „Mediam dievi“, kuris yra pailkinamas
ir kaltinamas už abejingumą, subtilumą, ar tūnimo s šilumą ~~paties~~
neti. Autori perodo, ~~toks~~ ~~s.~~ ~~na~~ ~~je~~ ~~Dievas~~ ~~kepsaugojo~~ ~~nuo~~
smurto žmonių „knechos silnos - /tau vade“, bet ir pati ~~keps~~
saugojo „Pelenų kalne / Su mumis ir tu“. Janina Degutytė perdo
~~perdo~~ ~~kad~~ ~~kelio~~ ~~tik~~ ~~rūpintojėliui~~ ~~laukuose~~ ~~ir~~ ~~keps~~ ~~giedos~~
tute ~~je~~ ~~keturų~~ ~~praeit~~ ~~bylojančios~~ ~~slėbims~~ ~~lietuvis~~ - ~~de~~
tuo ~~praeit~~.

Kaip galime pastebėti, Vinco Mykaločia-Putino ir Janinos Degutytės eilėraščiai „Kipintojėlis“ ir „Kipintojėlei“ labai skiriasi. ~~Linijos~~ ~~is~~ ~~įs~~ ~~kiname~~ ~~urpanja~~ ~~ramulima~~, ~~raškis~~ susiūžėjimas neties gažim, jaunystė, o antroje – kraupus vaizdas Lietuvos valdovs, už kurį kaltinamas yra Dievas. Mykaločia-Putino eilėraštyje į žmogų kreipiamasi su pagalba, nete bei ~~rap~~ ~~erpašiu~~, kurių trūksta eilėraštyje Janinos Degutytės eilėraštyje. Vinco Mykaločia-Putino eilėraštyje Dievas ~~našmaga~~ ~~ura~~ ~~valdovs~~

Janina kaip savo valia nušėmęs pas žmonos „Kipintojėlis“ pardu-
ly, o eilėraštyje „Kipintojėlei“ šie paminklai vaiduojai kaip
žmogaus, ~~tyksto~~ ~~vaizdas~~, kuris verda Dievą, ilgėto vaizdas.
Eilėraštyje „Kipintojėlis“ pasodoms yra ^{ura} ~~oparytė~~ – šiltes žmogėdas,
šiesi neties, o eilėraštyje „Kipintojėlei“ – uitas i gedulas, ~~tyksiai~~
suredijs, ~~Dievas verda~~, „dys paubščial susting – / kryžai laukios“

Kaip netome, Vinco Mykaločia-Putino ir Janinos
Degutytės eilėraščių „Kipintojėlis“ ir „Kipintojėlei“ pasėnas yra
kaldinantis liname eilėraštyje je ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~ ~~erpašiu~~
no uietoje yra uilta, ~~kerioje~~ ~~gerioje~~ ~~galimo~~ ~~pausti~~ ~~Dievas~~,
padūmoti, o antroje eilėraštyje yra tai gedulo žuiklas –
– nemeritils paminklas atubiti išeratos į stbje žmones, Eilėraštyje
„Kipintojėlis“ yra kupras optinškėkems, netis Dievi, bei tikėjimo
o atpiti, o eilėraštyje „Kipintojėlei“ – randa, kerioje kaltinamas
Dievas ir žmonemas Dievas, ~~kuris~~ ~~ta~~ ~~ur~~ ~~neleimas~~, no kurių
uapangoję savo tikėjimą.

Zdający, którzy podjęli się napisania analizy porównawczej utworów lirycznych zaprezentowali zróżnicowany poziom umiejętności analitycznych. Uzyskiwali maksymalną liczbę punktów za prezentację koncepcji porównania tekstów (niesprzeczna z utworami i spójna), ale mieli problem z sfunekcjonalizowaną analizą środków stylistycznych oraz budowaniem toku argumentacyjnego.